

0060/78

Inspekce ministra vnitra ČSSR

Č.j.: 1A - 0060/10-1978

V Praze dne 13. září 1978

Průběh	
C	Průběh
Dat:	18. 12. 1978
Č.j.:	1A - 0060/10-1978
Prilohy:	1

5/85

Přísně tajné

Výtisk č. 4

Počet listů 6

PROTOKOL

o prověrce přijatých opatření k odstranění nedostatků zjištěných komplexní prověrkou na OVŠ StB S SNE HL. m. Bratislava a Západoslovenského kraje provedené v roce 1977

Následná prověrka na odboru vyšetřování StB byla provedena ve dnech 23.8. - 25.8.1978 kontrolní skupinou pracovníků OŘA SV StB v tomto složení:

kpt. JUDr. Josef KEBIS

mpor. Vilém URBAN

Cílem následné prověrky bylo věcně a časově zjistit, jak byly nebo jsou plněny úkoly vyplývající ze závěrů komplexní prověrky, která byla provedena v srpnu 1977.

Podkladový materiál:

- Vyhodnocení plnění přijatých opatření k odstranění nedostatků zjištěných komplexní prověrkou;
- Vyhodnocení 13 stejnopisů trestních věcí rozdílné kvalifikace zpracovaných v roce 1977 - 1978;
- Rozbor trestních věcí v nichž bylo trestní stíhání zastaveno a věci vráceny k došetření za období do 15. ledna 1978;

- d) Zpráva o výsledku dílčí tématické prověrky úrovně řídicí a organizátorské činnosti provedené v květnu 1978;
- e) Výsledek jednání se zástupcem náčelníka OVŠ StB kpt. Bláhou.

Na základě výsledků komplexní prověrky ze srpna 1977 bylo náčelníkem Správy vyšetřování StB uloženo náčelníku OVŠ StB Bratislava odstranit zjištěné nedostatky přijetím odpovídajících opatření a nadále důsledně dodržovat obecně závazné normy, resortní předpisy a závazné pokyny vztahující se k procesu vyšetřování.

Jednalo se o nedostatky zjištěné v oblasti kontrolní činnosti služebních funkcionářů odboru, především vůči mladším a méně zkušeným vyšetřovatelům, v oblasti úrovně vyšetřovacího procesu zejména v kvalitě materiálních rozhodnutí vyšetřovatele, dodržování procesních ustanovení, plánování a úplnosti vyšetřování.

Ke zvýšení účinnosti kontrolní činnosti služebních funkcionářů bylo vedením odboru rozhodnuto, že náčelníci oddělení budou nadále věnovat maximální pozornost těm vyšetřovatelům, u nichž se projevuje málo zodpovědný přístup k vyšetřování. Bylo stanoveno kontrolu zpřísnit a učinit pravidelnou v každém vyšetřovaném případě.

V podmínkách OVŠ StB je v současné době vyšetřování řízeno a kontrolováno všemi služebními funkcionáři. Náčelník odboru po rozhodnutí o přijetí věci k vyšetřování předá spisové materiály svému zástupci nebo náčelníku 2. oddělení s pokyny pro další postup. V závažnějších případech osobně sleduje průběh vyšetřování. Zástupce náčelníka odboru a náčelník 2. oddělení kontrolují v podstatě stav a úroveň vyšetřování u podřízených ve smyslu čl. 5 Instrukce pro vyšetřovatele SNB.

Z tohoto hlediska je možno služebními funkcionáři vytknout jen ojediněle se vyskytující nedostatky formálního charakteru, spočívající v tom, že vyšetřovatel opomněl do výrokové části

usnesení uvést všechny nezbytné náležitosti, event. uvedl namísto nezbytných náležitostí takové, které v usnesení obsaženy být nemusely, anebo do poučení uvedl, že stížnost proti usnesení nemá odkladný účinek (§ 116/2 tr.ř.), ačkoliv zákon výslovně uvádí, že stížnost odkladný účinek má (ČVS: 66/78, 00 194/78, 168/78, 225/78, 175/78, 171/78, 119/78).

Zjištěný stav na úseku kontrolní činnosti služebních funkcio-nářů signalizuje, že v některých případech je kontrola chápána spíše jen formálně. I nadále je nutná důsledná kontrola činnosti méně zkušených vyšetřovatelů, byť jsou absolventy vysoké školy, neboť chybují častěji a závažnějším způsobem než vyšetřovatelé zkušení. Zjištěné nedostatky opodstatňují stanovisko, aby důsled-né kontrole náčelníka byly podřízeny i návrhy vyšetřovatele na uvalení vazby.

Ke zvýšení znalostí vyšetřovatelů a zkvalitnění vyšetřo-vacího procesu je zaměřen obsah OZŠ na rok 1978. Komplexní pro-věrkou zjištěné nedostatky spočívající především v porušování základních trestně procesních norem mohly být odstraněny pouze za předpokladu, že vyšetřovatelé v brzké době zvládnou nejen pro-blematiku 4. a 5. hlavy trestního řádu, ale také rozkazy, naří-zení a metodické pokyny, které se vztahují k vyšetřování.

Na pracovních poradách odboru jsou nedostatky ve vyšetřování podrobeny náročným rozborům a k jejich odstranění jsou přijímána operativně opatření.

Výsledky kontrolní prověrky opravňují konstatovat, že od poslední komplexní prověrky se celková úroveň vyšetřování zvýšila. Platí to především o kvalitě, úplnosti a rychlosti vyšetřování. Vyhodnocení stejnopisů vyšetřovaných trestních věcí i výsledek jednání se zástupcem náčelníka OVŠ StB poskytl solidní podklad pro tvrzení, že vyšetřovatelé se řádně připravují na zahájení trestního stíhání a na další úkony v průběhu vyšetřování. Průtahy od převzetí podnětu do zahájení trestního stíhání zjištěny nebyly. Úroveň meritorních rozhodnutí je vcelku dobrá. Skutek spáchaný obviněným je správně kvalifikován, o čemž svědčí podané obžaloby,

kteře akceptují stanovisko vyšetřovatele, včetně právního hodnocení spáchaného trestného činu. Až na nepatrné výjimky nelze mít výhrady proti důvodnosti navrhovaných vazeb i jejich délce. Vyšetřovatelé zkoumají v průběhu vyšetřování zda důvody vazby trvají nebo již pominuly. V dále uvedených případech bez průtahů předkládají prokurátorovi návrh na propuštění obviněného z vazby.

Důkazů, resp. důkazních prostředků je vhodně využíváno, v protokolaci výpovědi ať již obviněných nebo svědků nebylo zjištěno závažných pochybení. Průtahy ve vyšetřování zjištěny nebyly.

V potřebném rozsahu je věnována pozornost přípravě a sestavení plánů vyšetřování, které jsou průběžně kontrolovány příslušnými funkcionáři. Všechny plány (až na výjimku), které prověřková komise hodnotila, měly velmi dobrou úroveň, vyšetřovatelé podle nich postupovali a plány průběžně doplňovali. Plány nejsou zpracovávány jen ve skutkově jednoduchých věcech.

K zastavení trestního stíhání v důsledku nedůvodného zahájení tr. stíhání došlo ve 2 případech, z nichž ani v jednom nebylo trestní stíhání zahájeno vyšetřovatelem StB (ČVS: 340/77; 312/77).

Podstatnou měrou k takovému stavu přispěla zvýšená osobní odpovědnost vyšetřovatelů za úroveň jimi vyšetřovaných trestních věcí. Zkvalitnila se také aplikace základních ustanovení trestního řádu, zejména norem upravujících přípravné řízení.

Právo na obhajobu je zajišťováno včas a způsobem uvedeným v trestním řádu.

V jednom případě (ČVS-00277/77) posuzoval vyšetřovatel existenci vazebních důvodů příliš povrchně. Předložil prokurátorovi návrh na vzetí obviněného do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. a), b), c) tr.ř., přičemž důvody uvedené pod písm. a), c) nebyly nižším podloženy.

V několika případech nebyl způsob ukončení výslechů i forma uzavření protokolu o výsledku ať svědka nebo obviněného v souladu se zákonem. (ČVS-00277/77; 00194/78; 171/78) Vyšetřovatel

se spokojil se zápisem, že při podpisu protokolu byla přítomna třetí osoba, ačkoliv zákon požaduje, aby vyslychané osobě byl protokol předložen k přečtení v přítomnosti nezúčastněné osoby (§§ 95/3; 103 tr. řádu).

V jednom případě (ČVS-00277/77) bylo zjištěno, že kladené otázky nebyly do protokolu o výsledku obviněného formulovány a v dalším případě, že plán vyšetřování byl zpracován formálně, poněvadž nebyl vyšetřovatelem termínován ani v průběhu vyšetřování doplňován (ČVS - 324/77).

V trestní věci ČVS - 168/78 vyšetřovatel pochybil, když zahájil trestní stíhání a vznesl obvinění, ač neměl dostatek podkladů pro kvalifikaci spáchaného trestného činu. V daném případě skončilo sice trestní stíhání úspěšně, ale pro zcela jiný trestný čin.

Z á v ě r :

Státní bezpečnostní vyšetřování na OVŠ StB S SNB hl.m. Bratislavy a Západoslovenského kraje je na dobré úrovni. Oproti stavu zjištěnému komplexní prověrkou v roce 1977 se zvýšila celková úroveň meritorních rozhodnutí vyšetřovatelů, aplikace trestně procesních norem se zkvalitnila, snížila se četnost pochybení vyšetřovatelů, prohloubila se úroveň práce s plánem a celkově se zvýšila odborná připravenost vyšetřovatelů. Této úrovni bylo dosaženo především cestou zvýšení osobní odpovědnosti každého vyšetřovatele za úroveň jím vyšetřovaných trestních věcí. I nadále zůstávají rezervy v oblasti řídicí a kontrolní činnosti vedoucích funkcionářů a rovněž tak v samotné práci vyšetřovatelů.

Souhrnně lze konstatovat, že opatření uložená k odstranění nedostatků zjištěných komplexní prověrkou v roce 1977 byla splněna, i když ne vždy a na všech úsecích činnosti odboru se podařilo dosáhnout maximálních výsledků.

S protokolem o kontrolní prověrce a se závěry byl seznámen
náčelník odboru vyšetřování StB dne 20. 9. 1978 a se závěry
kontrolní prověrky s o u h l a s í - n e s o u h l a s í.

Zpracoval: kpt. JUDr. Josef Kebis

npor. Vladim Urban

.....
(za CVŠ StB)

Obmýšlený sice 10. 10. 88
J. Kebis